

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 417/2021-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Mariánom Ševčíkom, CSc., advokátom, Nezábudková 22 Bratislava, proti postupu a rozsudku Okresného súdu Bratislava II č. k. 21C/58/2015-299 z 5. augusta 2019 a postupu a rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 15Co/8/2020-405 z 26. februára 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. marca 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupmi a rozhodnutiami všeobecných súdov v civilnom spore, ktoré žiada zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Okrem toho sťažovateľka žiada finančné zadost'učinenie podľa úvahy ústavného súdu.

II.

2. Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu sťažovateľky, ktorou sa domáhala určenia vlastníckeho práva k bytu. Žalovaný nadobudol byt sťažovateľky na základe kúpnej zmluvy, ktorou veriteľ sťažovateľky vykonal záložné právo. Okresný súd vychádzal z toho, že veriteľ sťažovateľke v marci 2011 poskytol bezúročnú pôžičku 76 500 eur, ktorú sa mu sťažovateľka zaviazala vrátiť do 31. júna 2011. Na zabezpečenie povinnosti sťažovateľky bolo zmluvou zriadené záložné právo k bytu sťažovateľky a popritom došlo k spísaniu notárskej zápisnice, v ktorej sa sťažovateľka a veriteľ dohodli na tom, že do úschovy notára sa zložia listiny (potvrdenie o splatení, žiadosť o výmaz záložného práva), ktoré notár odovzdá sťažovateľke, ak mu bude predložené vyhlásenie veriteľa o vrátení pôžičky do 31. júna 2011. Bezprostredne potom bolo vkladom do katastra

zapísané záložné právo veriteľa k bytu sťažovateľky. Veriteľ listom zo 7. novembra 2011 sťažovateľke oznámil začatie výkonu záložného práva predajom bytu a byt bol následne zmluvou z 3. októbra 2012 predaný žalovanému, pričom v kúpnej zmluve konal za sťažovateľku.

3. Sťažovateľka sa bránila tvrdením, že veriteľovi pôžičku vrátila niekedy okolo jesene 2011 tak, že ju vyplatila u notára a že od zmluvy s veriteľom odstúpila. Okrem toho tvrdila, že zmluva o pôžičke je neplatná, keďže sa prieči dobrým mravom z dôvodu, že veriteľ nemal v živnostenskom registri ako predmet podnikania zapísané poskytovanie pôžičiek a úverov nebankovým spôsobom.

4. Okresný súd vychádzal z toho, že medzi sťažovateľkou a žalovaným nebolo sporné, že sťažovateľka veriteľovi v dohodnutej dobe nevrátila pôžičku, došlo k platnému zriadeniu záložného práva k bytu, a preto v súlade so zákonom došlo k výkonu záložného práva veriteľom jeho predajom žalovanému. Súd nepovažoval za dôvodné námietky sťažovateľky, ktoré vychádzali z výkladu notárskej úschovy listín, keďže tieto listiny mali byť sťažovateľke vydané len v prípade splatenia pôžičky, čo sťažovateľka v konaní nepreukázala. K námietke sťažovateľky, že kúpnu zmluvou nepreviedla vlastnícke právo k bytu, okresný súd uviedol, že veriteľ konal v súlade s § 151m ods. 6 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého pri výkone záložného práva predajom zálohu koná záložný veriteľ v mene záložcu, čo aj bolo dohodnuté v zmluve o zriadení záložného práva. K obrane sťažovateľky okresný súd uviedol, že v konaní nebolo preukázané, že by veriteľovi pôžičku vrátila, pričom poukázal na to, že sťažovateľka doklady o vrátení pôžičky nemá a sama veriteľa žiadala o predĺženie splatnosti potom, ako ju veriteľ opakovane po splatnosti žiadal o vrátenie pôžičky.

5. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že okresný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Uviedla, že nedostala priestor na svoju výpoveď, aby predniesla svoj právny názor napriek tomu, že o to žiadal jej právny zástupca. Rovnako nebolo vyhovené jej žiadosti, aby bol vypočutý žalovaný. Ďalej poukázala na to, že ako svedok vypočutý veriteľ vo svojej výpovedi neodstránil závažné právne nedostatky. Namietla, že súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal tým, že vypovedanie zmluvy z jej strany bolo uskutočnené riadne a platne. Okrem toho považovala rozsudok okresného súdu za nedostatočne odôvodnený. Napokon namietla, že žalovaný nekonal v duchu dobrých mravov. Poukázala na to, že veriteľ podpísal potvrdenie o splatení dlhu, ktoré bolo v notárskej úschove.

6. Krajský súd napadnutým rozsudkom rozhodnutie okresného súdu potvrdil. Opätovne poukázal na dôkazy vykonané okresným súdom, z ktorých nevyplývalo, že by sťažovateľka svoj dlh veriteľovi splnila. Vylúčil to, že by žalovaný konal v rozpore s dobrými mravmi, a rovnako vylúčil, že by sťažovateľka vo vzťahu k veriteľovi mala postavenie spotrebiteľa, keďže išlo o vzťah medzi fyzickými osobami. Rovnako krajský súd poukázal na to, že sťažovateľka bola vypočutá ako strana konania a mala dostatočný priestor na vyjadrenie. Podľa krajského súdu okresný súd dospel k správnym skutkovým zisteniam a jeho rozsudok je riadne odôvodnený a preskúmateľný.

III.

7. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti zopakovala svoje dôvody, pre ktoré považovala rozhodnutie okresného súdu za nesprávne, a to tak, že zopakovala svoje odvolacie námietky. Okrem toho uviedla, že po rozhodnutí krajského súdu sa za prítomnosti svedkov, ktorých označila v ústavnej

sťažnosti, dozvedela od žalovaného, že ju oklamal veriteľ, ktorý aj v konaní pred okresným súdom krivo vypovedal.

IV.

8. Sťažovateľka sa svojou ústavnou sťažnosťou domáha opätovného preskúmania svojich odvolacích námietok proti rozhodnutiu okresného súdu bez toho, aby osobitne formulovala výhrady k tomu, ako sa s týmito jej námietkami vysporiadal krajský súd. K tomu treba uviesť, že vo vzťahu k rozhodnutiu okresného súdu nie je daná právomoc ústavného súdu, keďže sťažovateľka proti tomuto rozhodnutiu mohla podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok, čo aj urobila. Preto bola ústavná sťažnosť vo vzťahu k rozhodnutiu okresného súdu odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), keďže ústavný súd na jej prerokovanie nemá právomoc.

9. Ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie práva s ústavou (III. ÚS 391/09). Ústavný súd preskúmava len to, či zákony neboli vyložené spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav (II. ÚS 348/08). Ústavný súd za protiústavné považuje tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Rovnako o takýto stav ide aj vtedy, ak závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 88/07). Podľa Európskeho súdu pre ľudské práva rozhodnutie vnútroštátneho súdu možno považovať za svojvoľné a také, ktoré narúša spravodlivosť konania, iba v prípade, ak sú v ňom vyjadrené dôvody založené na zjavnej skutkovej alebo právnej chybe vnútroštátneho súdu, dôsledkom čoho došlo k odopretiu spravodlivosti (Moreira Ferreira, bod 85; Navalnyy a Ofitserov proti Rusku z 23. 2. 2016, sťažnosti č. 46632/13 a č. 28671/14, bod 119).

10. Napadnuté rozhodnutie krajského súdu sa vysporiadalo s jednotlivými odvolacími námietkami sťažovateľky. Krajský súd jasne vysvetlil, že v konaní žalovaného nebol zistený rozpor s dobrými mravmi a nadobudnutie bytu sťažovateľky žalovaným bolo dôsledkom toho, že sťažovateľka si nespĺnila svoju povinnosť zo zmluvy o pôžičke, čo viedlo k vykonaniu záložného práva. Rovnako jasne uviedol, že sťažovateľka bola uzročená s tým, že veriteľ v prípade nesplatenia pôžičky môže vykonať záložné právo. Okrem toho k výkonu záložného práva bolo pristúpené až po dlhšom čase potom, ako sa jej dlh stal splatným, pričom veriteľ jej dal priestor na to, aby svoj dlh splatila aj neskôr. Krajský súd sa vysporiadal s námietkami žalobkyne o tom, že zmluva o zriadení záložného práva bola neplatná a že došlo k odstúpeniu od tejto zmluvy. Krajský súd poukázal na to, že z vykonaného dokazovania nevyplývali žiadne skutočnosti, pre ktoré by táto zmluva mala byť neplatná alebo že bol daný dôvod na odstúpenie od tejto zmluvy.

11. Krajský súd ďalej konkrétnymi poukazmi na priebeh konania pred okresným súdom vyvrátil odvolacie námietky sťažovateľky o tom, že nemala dostatočný priestor na to, aby sa v konaní vyjadřila. Okrem toho jasne uviedol, že sťažovateľka v konaní na okresnom súde výsluch žalovaného nenavrhol. Krajský súd sa k nekonkretizovaným námietkam sťažovateľky o tom, že

okresný súd na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, vyjadril tak, že vyhodnotenie skutkového stavu okresným súdom zodpovedá vykonaným dôkazom. K tomu treba uviesť, že rozhodujúcou spornou skutočnosťou bolo tvrdenie sťažovateľky o tom, že dlh veriteľovi splatila. V konaní pred okresným súdom však žiaden takýto dôkaz predložený nebol a ostatné vykonané dôkazy skôr nasvedčovali tomu, že sťažovateľka svoj dlh veriteľovi nesplatila.

12. Napokon sa krajský súd vyjadril aj k námietke sťažovateľky o tom, že rozsudok okresného súdu je nedostatočne odôvodnený a nepreskúmateľný. K tomu krajský súd uviedol, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia okresného súdu vyplýva, čoho sa žalobkyňa domáhala, ako sa vyjadril žalovaný, aké skutočnosti tvrdili, pričom okresný súd jasne a stručne vysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia strán a ako právne posúdil zistený skutkový stav. Krajský súd následne zosumarizoval, že sťažovateľka v konaní neuniesla dôkazné bremeno o svojich tvrdeniach o zaplatení pôžičky, o neplatnosti zmlúv o pôžičke a o zriadení záložného práva k bytu a napokon o konaní žalovaného v rozpore s dobrými mravmi.

13. K tomu treba uviesť, že odôvodnenie krajského súdu nadväzuje na jasné a zrozumiteľné odôvodnenie rozsudku okresného súdu a vysporiadava sa so všeobecnými odvolacími námietkami sťažovateľky. Obe napadnuté rozhodnutia, ktorými sa všeobecné súdy vysporiadali so žalobou a následným odvolaním sťažovateľky, nemožno považovať za svojvoľné či arbitrárne a predovšetkým v nich nemožno identifikovať žiadnu okolnosť, ktorú by bolo možné charakterizovať ako zjavnú či už skutkovú alebo právnu chybu. Preto nemožno dospieť k záveru, že napadnutým rozhodnutím krajského súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky či už podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 36 ods. 1 listiny) alebo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Preto bola ústavná sťažnosť vo vzťahu k rozhodnutiu krajského súdu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

14. Podľa § 67 zákona o ústavnom súde pripája k tomuto rozhodnutiu odlišné stanovisko sudca Peter Straka, ktoré sa týka výroku a odôvodnenia rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. júla 2021

Robert Šorl
predseda senátu